

Lavoslav Franco
P. n. Korošica Lj. za L. J.
Maribor
Koroška c. 10
(Dolen. ul.)

P. n. Korošica Lj. za L. J. Maribor

Posamezna številka stane 60 vinarjev.

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . „ 26—
Četrť leta . . . „ 13—

Zunaj Jugoslavije:

Celo leto . . . „ 66—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:

Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila

se računajo po K 180
od enoredne petitvrste
pri večkratnih oznanilih
— popust —

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

86. številka.

Maribor, dne 6. avgusta 1920.

Letnik XII.

Izobrazbi in organizaciji.

Veseli smo. Namen, ki smo ga hoteli z orlovskim taborom doseči, smo dosegli. Ogenj novega navdušenja se je užgal v srcih tisočeri udeležencev, z močnejšim plamenom je zagorela slovanska in katoliška zavest. Orlovski tabor se ni vršil v praznem navdušenju, ampak v resnem delu. Stiri dneva zborovanja so pokazala, da cilj našega orlovskega gibanja ni samo telovadba, ne zabava, ampak izobrazba, zasnovana na verskih, kat. temeljih. Zborovali so akademiki, pregledali dosedanje delo svojih društev, se orientirali v novih socialnih razmerah, ter se posvetovali, kako bi tudi dijaštvo pomagalo pri reševanju socialnega vprašanja. Znova so naglasom poudarili cilj katoliških akademskih društev: Vzgojati značajne, narodnozavedne in krščanske misleče akademike. Bogoslovci so si ustvarili edinstveno bogoslovsko organizacijo. Dijakinje so se trdnjeje sklenile v svoji organizaciji, da se tem bolj usposobijo stopiti kmalu na čelo katoliškemu ženskemu gibanju. Katehetje so se posvetovali, kako čim uspešneje delovati v vzgoji za krščanstvo, ne le med šolsko ampak tudi med odraslo mladino. Tudi katehetje se morajo se tesneje skleniti, ako hočejo doseči uspehov. Zato so na zborovanju sprejeli predlog, da se osnuje za lavantinsko škofijo posebno katoliško društvo, za vso Slovenijo pa se ustanovi „Katehetska zveza“. Najbolj smo med izobraženci bili veseli zborovanja našega katoliškega učiteljstva, združenega že 20 let v „Slomškovi zvezi“. Ozrli so se nazaj na svoj vzor, po katerem se tudi njih društvo imenuje, na Slomška, vzor smotrenega, neustrašenega in nesebičnega dela. Krona učiteljskemu zborovanju pa je bila ustanovitev Slomškove zveze za bivšo Stajersko. Dolgo je liberalno učiteljstvo strahovalo svoje krščanske misleče tovariše, liberalna Učiteljska zveza je hotela imeti monopol na organiziranje učiteljstva. Toda najpogumnejši med verskomislečimi učitelji so se vzdignili k odporu: Ne boste nas več strahovali, ne nas več brez naše vednosti in volje silili v svoje liberalno društvo. Združili so se, ter si 31. julija ustanovili Slomškovo zvezo. Led je prebit. Zdaj bo šlo gladko naprej! Samo malo poguma, odločnosti je potreba. Minister dr. Velizar Jankovič je na manifestacijskem zborovanju 1. avgusta izrekel besede: Nočemo suženj

stva, ampak svobodo versko, društveno in politično. In poverjenik za notranje zadeve B. Remec je na istem mestu rekel: „Orli morajo imeti popolno prostost. Zagotavljam v imenu vlade, da bodo Orli imeli prostost in svobodo pri svojem delu.“ Isto mora veljati za naše krščansko misleče učiteljstvo. Svobodo bomo, popolno svobodo! Liberalno učiteljstvo se naj organizira kakor hoče, mi jim tega ne zavidamo in ne branimo. Pa tudi krščanskemu učiteljstvu naj pušče svobodo, popolno svobodo!

Tudi naši dični Orli so zborovali. Niso prišli v Maribor samo zaradi telovadbe, ampak tudi zaradi izobrazbe. Saj ima Orel namen vzgajati vse zmožnosti svojih članov, telo pa ravno tako tudi um in voljo. Ravno glavni referat na orlovskem zborovanju je bil: „Orel in prosvetno delo.“ Na tem zborovanju so si se krepkeje stisnili roke jugoslovanski in čehoslovanski Orli, da se oboji še bolj utrdijo v verskih načelih in orlovski misli. Kako velik razloček med Orlom in Sokolom ravno kar zadeva izobrazbeno delo! Sokol goji samo telovadbo; pravi sicer, da hoče gojiti tudi нравnost, toda kaj je нравnost brez vere? Taka morala je pozidana na peščenih tleh. Ali se ne vidi to ravno pri sokolskih veseljih, pri katerih se nam vedno poroča o celonočnih veseljih. Ali ne pričajo o tem dogodki, ki se so godili te dni na Bledu in o katerih se izpregovorimo. Orel pa zida svojo нравnost na trdni verski podlagi. Ne rečemo, da je vsak član Orla brez napak in greha, toda pot, po kateri društvo Orel vodi svoje člane k нравnosti je varna in vodi kvišku, dočim brezverska sokolska morala vodi v močvirje. Razun tega je pri Orlu bistvo tudi izobrazba, ki je podlaga vsemu gospodarskemu in političnemu napredku naroda.

Tudi starejši moške in žene, člani Kmetске zveze so se zbrali k posvetovanju, da slišijo navodila svojega voditelja dr. Korošca, ki se že nad 20 let uspešno trudi za srečo in blagostanje kmetškega stanu da pa tudi sami izrazijo svoje želje in zahteve in da se pripravijo na bližajoči se volilni boj.

Zborovali so krščanski delavci in obrtniki, razpravljali o kulturnem pomenu krščanske delavske in obrtniške organizacije ter si še jasneje začetli pot svojega bodočega dela.

V znamenju mladine, mladih čilih Orlov in Orlic, ki gredo pogumno naprej, se je vršil prvi slovanski orlovski tabor v Mariboru. V tem znamenju mladostnih sil in neustrašenega poguma hočemo iti na naše izobraževalno in organizatorično delo vseh naših krščanskih društev. Delu za izobrazbo in organizacijo so bili posvečeni dnevi pred nedeljskim manifestacijskim zborovanjem in orlovsko telovadbo. Neumornemu delu za izobrazbo in organizacijo, gospodarsko in politično naj bodo posvečene naše moči, da se bomo potem tembolj veselili, kadar bo naše ljudstvo pred vsem svetom z volilnim listkom v roki manifestiralo za katoliško idejo!

Gostje orlovskega tabora v Ljubljani in na Bledu.

V ponedeljek 2. avgusta zjutraj so se odpeljali gostje mariborskega orlovskega tabora, čez 1000 hrvatskih, 350 čehoslovških in francoskih ter nad 400 slovenskih gostov s posebnimi vlaki iz Maribora na Bled. Med vožnjo so goste na vseh postajah prijazno pozdravljali. Posebno navdušeno so jih pozdravili v Celju, kjer so jih na lepo okrašenem peronu sprejeli Orli in Orlice. Narodne noše in deklice v letih oblekah so postregle gostom z okreptili. S spremljevanjem godbe so Čehi zapeli „Kje domov moj“, „Na Tatu se bliska“ in „Lepo našo domovino.“ Med burnimi pozdravi je vlak oddrdal proti Zidanemu mostu, kjer je stal dalje časa. Godba je na peronu pridno igrala.

V Ljubljani je naše mile brate in goste pričakovalo veliko občinstvo, Orli, Orlice in naraščaj. Po prisrčnih pozdravih se je razvil sprevod po mestu do Marijanišča, kjer se je razšel.

Zvečer je bil gostom na čast prirejen v veliki dvorani Uniona slovesen komerz, katerega so se udeležile ogromne množice gostov in ljubljancov. Predsednik deželne vlade dr. Brejce je v prisrčnih besedah pozdravil vse goste. V svojem govoru je obžaloval, da se ni mogel udeleževati orlovskega tabora v Mariboru, ker je moral oditi na plebiscitno ozemlje. Izvajal je nadalje: Le ena pot vodi do prave rešitve: Nazaj k starim vzorom, kateri so vodili svet 2000 let. V tej smeri se morajo zastaviti vse sile, če hočemo

LISTEK.

Brat Nardžić:

Spomini orlovske mladosti.

VI.

Tako se je začelo moje življenje med Orli v telovadnici. Bilo nas je v dijaški vrsti kakih 25 do 30. Vsi smo bili jako goreči telovadci in smo tudi stanovalno napredovali. Nekateri nismo mogli nikoli dočakati telovadnih ur, zato smo pogosto udrli skozi okno z dvorišča v telovadnico. Tisto okno niso znali na umeten način odpirati in zapirati. Potem smo pa na skrivnem in na svojo roko za žive in mrtve telovadili, dokler nam niso mišice odpovedale . . .

Ne trdim, da je bilo to prav in hvalevredno, a povem vendarle po pravici, kakor se je godilo.

Iz tistih časov imam dve fotografiji dijaškega Orla. Prva kaže 19 telovadcev, druga 20. Pa niso na obeh vsi isti. Na prvi sta kot vadiatelja Aleksander Jeločnik in Stanko Velkavrh, izborna duša. Menda sta še danes oba Orla po mnogih bridkih izkušnjah svetovne vojske.

Poleg teh dveh in mene je še več fantov, na katere sem si ohranil najboljše spomine. Šest od teh kaplanuje danes na raznih straneh Slovenije. Za vse pa ne vem, kakšne poklice so si izbrali, če sploh še živijo. Oba brata Vidra sta menda morala med vojske v boljšo domovino — bila sta vzorna fanta. Nekaterim sem pa tudi že pozabil imena. Greča je tudi poleg, ubožece pa je še danes nekje na Ruskem vjet, in sam ne vem, zakaj ga ni domov.

Da bi bil kdo od teh pozneje odpadel od orlovskih načel, mi ni znano. Le za enega vem, da je pozneje zavožil v stranske kolesnice, pa baje ne za — dolgo.

V osmo šolo je šel namreč v Novo mesto. Dasi v Ljubljani eden najboljših, je postal v dolenski prestolnici v par mesecih — ateist. Pred maturo mi je

sam z vso resnostjo zatrjeval, da je tako.

Pravil mi je tudi, kako se je to zgodilo. Iz vsega sem spoznal, da je morala biti temu kriva na eni strani majhna nerodnost p. Pavla, na drugi pa prefriganost prof. Markiča.

Kako je shajal s svojim ateizmom do mobilizacije, mi ni znano. Takrat se je pa, kakor sem zvedel, njegov ateizem razblinil v prazen nič in fant je našel zopet edino pravo pot. Pozneje pa nimam poročil od njega.

V telovadnici je visela fotografija vzorne vrste orlovske organizacije. Mislim, da je bilo 12 telovadcev. Med njimi je bil Aleksander, Klinar in Brtoncelj iz Jesenice, eden je bil iz Loke, za druge ne vem več, od kod. Pred to sliko smo stali prav pogosto in se navduševali ob pogledu na krepke postave orlovskih vzornikov. Zlasti se nismo mogli nagledati Klinarja, ki je bil za glavo višji od drugih, krepke postave in prikupljive zunanosti.

VII.

Med počitnicami po četrti šoli se je vršil prvi orlovski tabor v Škofji Loki. Bil sem tam z Greo in Stanovnikom. Telovaditi se dijaki nismo upali. Premalo smo se znali in bali smo se — šolskih paragrafov. Posebno dolgo pa ta strah ni trajal, zakaj leto pozneje smo bili pripravljeni sodelovati pri vsaki javni telovadbi, samo, da so nas kje marali.

Kako je bilo z omenjenim nastopom v Loki, se danes ne spominjam več. Vsekakor je pa takrat Orel stopil pred vso slovensko javnost.

Drugi dan so bila poučna predavanja. Poslušali smo dr. Kreka. Danes vem le eno misel še iz njegovega govora. Razlagal je načela političnega boja in je to priliko porabil, da je odgovoril rajnemu p. Stanislavu Skrabcu. Ta učenjak ga je bil namreč v „Cvetju“ nekaj prijemal radi nenačelnosti ali kali. Krek je rekel tako-le: Tam na solnčni Gorici, na lepem Kostanjevici živi en mož. Učen mož — pobožen mož, — moder mož, — vse časti vreden mož, — toda na politiko se pa ne razume!

Bog zna, kolikokrat sva s Stanovnikom za zabavo pozneje ponovila te krepke besede! Če nama v raznih debatah ni šlo prav skupaj, če je eden hotel po vsej sili obdržati svoje pravo, je moral slišati obsodbo: Vse časti vreden mož, tega pa ne razumeš! Če je prišla med naju kakšna jezica, jo je brž pričel mirit — učen mož, pobožen mož — in smejala sva se!

Pozneje je dejal nekdo, da je politika veliko pregrda reč, da bi se mogel blagi pater Stanislav nanjo razumeti. Zanimivo je pa vendar, kako včasih veliki ljudje drug o drugem sodijo. —

Za Krekom je govoril Terseglav. Razpravljal je o tem, kakšne naj bodo naše organizacije, da bodo prava ljudska univerza. Toda tisti dan nam ni ugal. Govoril je sicer lepe reči, ali ves njegov nastop je bil kakor gola hlastanje po zunanem efektu. Tako čudno afektirano resnično se nisem slišal nobenega človeka govoriti. Nekaj časa smo ga poslušali, pa kmalu nam je prešedalo. V pavzi smo sklenili, da Terseglava ne poslušamo več. Eden je šel za kulise, da mu to pove. Ne spominjam se več, če je Terseglav tudi res zvedel za našo nezainterno, gotovo pa je, da potem res ni več govoril, daši je bil napovedal nadaljevanje. Pozneje pa ni nikoli več tako govoril. —

Tisto popoldne se je našla v Loki družba samih dobrih ljudi, ki so imeli v mislih izlet na planine za Loko. Stanovnik je bil med njimi. Kot zvest prijatelj je povabil seboj tudi mene in me predstavil izvoljeni družbi. Prvi večer smo šli do Sentlenarta, kamor nas je povabil ondotni župnik Sever. Ljubezljivo nas je pogostil in nam pripravil lahko noč pod svojo streho.

Tisti večer je vodil zabavo Stanovnik. Ker je bil neugnano zgovoren, ga je hotel gospod župnik malo ukrotiti, pa se mu ni posrečilo. Dal mu je naloگو, naj hitro napravi parlamentaren govor o petroleju in ajdovih žgancih. Fant je svetlo pogledal, si obrisal usta, vstal in pričel: „Gospoda moja . . .“

(Dalje prihodnjič.)

rešiti človeštvo. Moči morajo združiti vsi krščanski narodi. V tem pomenu je bil največjega pomena orlovski tabor v Mariboru. Orel mora biti resen učitelj v obnovi krščanske kulture.

Človečilo je še več drugih govornikov. V torek zjutraj so se pa vsi gostje odpeljali na Bled. Na vseh postajah so bili prijazno sprejeti. Ko so došli na Bled, so jih Blejci v narodnih nošah, katerih je bilo nad 200, prav prijazno sprejeli. Popoldne so se udeleženci vozili z okrašenimi čolni po jezeru. V cerkvi na otoku so bile litanije, po litanijah je pa bila prosta zabava.

Zvečer je bilo Blejsko jezero in vsa okolica krajno razsvetljena. Streljali so topiči in ko se je začelo mračiti, so začeli goreti kresovi na bližnjem hribu. Svirala je jeseniška godba. Z zelenjem okrašeni čolni, ki so bili razsvetljeni z lampijončki v narodnih barvah, so vozili proti otoku. Zaromet je razsvetljeval vse jezero ter posamezne lepše kraje ob jezeru. Prizor je bil bajno krasen. Ta večer bo ostal vsem udeležencem v trajnem spominu. Udeležniki niso mogli dovolj prehvaliti lepote Blejskega jezera. Blejski večer bo ostal vsem nepozabljen, kljub divjaškemu napadu ob strani liberalnih Sokolov, o katerem poročamo spodaj.

Drugega dne so se odpeljali v Ljubljano, od tam pa v Maribor. V četrtek zjutraj so se naši severni gostje odpeljali iz Maribora nazaj v domovino.

Ob odhodu iz Jugoslavije so čehoslovski Orli poslali regentu nasledno brzojavko:

„Njegovi Visokosti princu — regentu Aleksandru — Beograd. Pri svojem odhodu iz krasne Jugoslavije, kjer smo bili ob priliki mariborskega tabora sprejeti resnično bratski in slovanski, pošilja čehoslovski Orel vladarju Jugoslavije izraz spoštovanja in zahvale.“

Slovo od Maribora.

V četrtek zjutraj ob ½5. uri je pripeljal posebni vlak Čehoslovake iz Ljubljane v Maribor. Na kolodvoru jih je pozdravil v imenu mesta viadni komisar dr. Leskovar, v imenu slavnostnega odbora pa urednik Zebot. Čehoslovaki so nam pripovedovali o podivjanosti Sokolov na Bledu. Odlični gostje, med njimi celo en senator in več poslancev ter vseučiliških profesorjev, so izjavili, da si je Sokol s svojimi divjaškimi dejanji na Bledu pritisnil neizbrisni pečat liberalne zagrizenosti. — Ob ½9. uri je vlak z milimi nam brati in sestrami odhpal proti severu. Do Sent Ilje, kjer je pozdravil Čehoslovake župnik Evald Vraček, so spremljali vlak člani slavnostnega odbora in ZO.: predsednik Jožef Pirc, Drago Pirc, Marolt, Zebot in Tratnik. Slovo je bilo zelo prisrčno. Se ko nam je vlak izginil izpred oči čez državno mejo, so doneli Zivijo- in Slava-klici.

Po orlovskem taboru.

Silje pri Samoboru, 3. avgusta 1920.

Danes sem se vrnil z izleta v Mariboru, in utiša, ki sem ga ondi zadobil, ne zabim nikoli. Ni pa moj namen pisati o tem, saj je bil nastop tako impozanten, da nič tacega, spregovoriti hočem le besedico tistim, ki so nas blatili. Najprej povemo resnico, da je prebivalstvo nad to surovostjo nedolžno; povzročili so jo tuji ljudje, ki so slučajno pri listih in ki tudi v Jugoslaviji posnemajo oni pristno ljubljanski ton, kakor smo ga slišali in videli v stari Avstriji. Maribor naj se torej ne pusti vplivati 4—5 tujin, neupljivim osebam, ki so se vsilile k vam, ki imajo samo neizrečeno surovost, sicer pa v gospodarskem in družabnem oziru nobene veljave in ugleda.

Nemci, seveda niso naši prijatelji, pa tudi to nas malo zanima. Oni so se priselili k nam, ako jim nismo všeč, se smejo tudi odseliti od nas. Njih glasila „Marburger Zeitung“ je bilo še leta 1919 zagrizeno nemško-nacionalno; danes v rokah Slovencev, je slovensko-liberalno; ako ga kupijo Italijani ali Kitajci, postane kitajsko-mandžursko. Zato smo s takimi ljudmi prikraju, naj pišejo čeli mesec o „Cukenfeier“.

Sicer pa nismo prišli v Maribor radi njega, temveč na ljubo dr. Korošcu in njegovim volivcem, ki so zavedni, častivredni Jugoslovani. Cast in hvala takim značajem.

Govori se o nameravani sokolski slavnosti; prav, privoščimo jim jo. Sedaj naj še Sokoli pokažejo svoje, naši listi jih ne bodo tako blatili, kakor so nasprotniki nas.

Nekaj nas pa vendar veseli. Veselje namreč, s katerim so jemali naše novce! Nismo prišli kot berarji, prinesli smo denar. Kakor se zahvaljujemo županstvu za ljubeznjiv sprejem, tako ponosno povemo, da 40.000—50.000 ljudi po gostilnah in prodajalnah nekaj zaleže, in zalegle je najmanj dva milijona kron. Za ta denar bi se bilo spodobilo od meščanov nekaj več manire, saj so mariborski trgovci vendar bolj premeteni, kakor uredniki „Mariborskega delavca“.

Našim ljudem, vsem prirediteljem in vsem društvom pa vso zahvalo, vse simpatije in nepozabljivo hvaležnost. — Krepko po tej poti naprej!

Sokolsko divjaštvo na Bledu.

Mariborski nemškutarji, Nemci in komunisti so se proti slovanskim gostom dasi hladno, vendar mirno obnašali. Ne tako liberalni Sokoli na Bledu. Pijana družba blejskih Sokolov je izzivala in obkiadala goste z najgršimi psovskami. Uprizarjala je vse mo-

goče surovosti, ter iskala priložnosti za napade na goste. Neko Orlico so vrgli v vodo, iz katere jo je rešil nek čehoslovski Orel. Nažagali so mlaje, prerežali na več mestih električno žico, polivali goste z gnojnico, zabranjevali vstop v čolne. Ko so se po jezeru razlegali glasovi francoske narodne in državne himne marselejeze, so začeli liberalni Sokoli žvižgati in brlizgati. Komur je znano, kaj je Francozu marselejeza, bo razumel, koliko ogorčenja je vzbudilo to surovo početje pri francoskih gostih, ki so prišli k nam ne le z vednostjo, ampak tudi s podporo francoske vlade. Umevno, da bodo Francozi v Parizu poročali o liberalni sokolski podivjanosti na Bledu.

Ljubljanski dopisni urad poroča: Povoledom dogodkov ob priliki poseja udeležencev mariborskega orlovskega tabora na Bledu, med katerimi so se tudi nahajali Francozi in Čehoslovaki, je danes popoldne predsednik Deželne vlade za Slovenijo, g. dr. Brejce, posetil predsedstvo čehoslovških Orlov v imenu deželne vlade za Slovenijo in izrazil svoje obžalovanje nad dogodki ter izjavil, da se bo uvedla stroga preiskava in se bodo krivci eksemplarično kaznovali. Se nator prof. Sramek je to izjavo g. predsednika vzel z zadovoljstvom na znanje. Nato je g. predsednik nameraval z istim namenom posetiti tudi odposlanstvo Francozov, ki so pa medtem že odpotovali.

Pazite na gostilne!

Vedno bolj se množe pritožbe o nerednostih po gostilnah, zlasti nemškutarskih in liberalnih. Tu nekaj navodil kako postopati proti takim nerednostim.

Žganje je prepovedano po celi Sloveniji. — Pazite vsak v svojem kraju, če se naredba izvršuje. Prestopke naznanite „Sveti vojski“ v Ljubljani oziroma v Mariboru. A navesti je vedno dve priči. Če bi gospoda prelomila uradno tajnost in priči ovađencu naznanila, se zopet pritožite, da se ti ljudje manire naučé. Sicer pa bi morala glavarstva in orožniki vedeti, da je to uradna tajnost.

Dovoljenja za ples imajo pravico dajati samo glavarstva, ne županstva. Deželna vlada pa je glavarstvom priporočila, naj ne dovoljuje po gostilnah nobenega plesa. Pravimo: priporočila; naravnost prepovedati se ji je menda zdelo prestrogo. Ako se torej kje pleše, potem plešejo ali brez dovoljenja, ali pa je glavarstvo dovolilo proti priporočilu deželne vlade. — Ali se torej ne ve, če ima dovoljenje za ples ali ne, naj se vpraša pri glavarstvu. Če ga niso dali, potem naj se obenem takoj naznani, da se gostilničar kaznuje; ako so ga pa dali, potem naj se glavarstvo interpelira, zakaj daje dovoljenje proti izrecni želji deželne vlade.

Gostilne morajo biti zaprte po deželi ob 10. uri. Na to naj se ravnotako pazi kakor na točenje in prestopke naznanjuje Sveti vojski z dvema pričama. Pijanost je kaznjiva. Ako toraj pijanci razgrajajo po ulicah, treba jih je naznaniti. Kje ni tožnika, ni sodnika, pravi že stari pregovor. Na nas samih je torej ležeče, da se bodo te naredbe izpolnjevale. Naša deželna je s tem storila, kar je v okviru sedanjih postav mogoče storiti. Postav samih pa nima pravice prenehati. Zato moramo čakati volitev v konstituantu. Potem še le, ko bo naša postavodaja začela redno poslovati, bomo zahtevali od nje boljših postav.

To, kar se tiče točenja pijač. Nekaj drugega so pa gostilniške koncesije (dovoljenje novih in odpravljanje starih). To pa ne spada v področje naše deželne vlade sploh, ampak v področje poverjenišтва za obrt, ki je podrejeno direktno Beogradu.

Politične vesti.

Jugoslavija.

Službeni naziv naše države. Ministrski svet je izdal naredbo vsem državnim uradom, da se ne rabi več naziv „Kraljestvo SHS“, ampak „Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev“.

Vladna kriza. Vesnić je predložil novo obliko za rešenje agrarnega vprašanja, ki zadeva haki in begluke v Bosni in Hercegovini. Demokrati so proti tej novi formuli in odklanjajo razgovore o agrarnem vprašanju. Vedno manj je upanja, da se sestavi koncentracijska vlada in demokratom sploh ni za koncentracijo, ker se nadejajo, da bo mandat za sestavo nove vlade poverjen njim, ako se Vesnić ne posreči. Vendar vlada v demokratskih vrstah močna struja, ki zahteva na vsak način približanje k parlamentarni zajednici. Splošno se misli, da bo regent v slučaju neuspeha zopet poveril Vesniću sestavo vlade, a brez demokratov.

Zunanji minister Trumbić se vrne v nekaj dneh za stalno v Beograd ter prevzame tam upravo zunanjega ministrstva.

Občinske volitve v Beogradu. Demokratom pripade mesto predsednika in 18 odbornikov, radikalcem mesto podpredsednika in 12 odbornikov.

LDU. Beograd, 4. avgusta. (Uradno). Vlada je izdala eksekvaturu angleškemu podkonzulu v Skoplju, g. Berdu.

Koroška. Neznani storilci so skušali sežgati tiskarno sv. Mohorja, ki je sedaj v Prevaljah. Posrečilo se je to zlobno nemško nakano preprečiti. — 3. avgusta so Nemci z ostrimi naboji streljali preko demarkacijske črte pri Smihelu v velikovškem okraju. Osebnih žrtv ni bilo. — Avstrijci so 3. avgusta v jutro odstranili svoje bariere in straže na demarkacijski črti. Ob prehodih se je ves dan zbiralo vse polno občinstva, zlasti iz Celovca, da prisostvuje odstranitvi naših barier in straž. Toda čakajo zaman.

Pogajanja, ki so se vodila med našimi in ostalimi člani plebiscitne komisije v Celovec, glede odprave demarkacijske črte, so dovedla 4. avgusta do sporazuma, ki pomeni zmaga jugoslovanskega stališča. Demarkacija se sicer odpravi, a le formalno. Na dosedanji demarkacijski črti ostane še dalje mejni kordon, sestojčč na naši strani iz naših orožnikov in finančnih stražnikov. Mejna kontrola se bo izvrševala še naprej. Olajšal se bo osebni promet med obema conama. Naše upravne oblasti imajo pravico, kljub izkazu za prekoračenje kordona, ki bo moral biti vidiran po pristojni okrožni plebiscitni komisiji, zavrniti zločince in politično nevarne elemente. Kdorkoli se na našem ozemlju pregreši proti našim postavam (ščuvanje proti državi, izzivanje itd.), se sodi po našem kazenskem zakonu, četudi je iz nemške cone. Določila o blagovnem prometu ostanejo v veljavi. Za izvoz in uvoz cone A so merodajni še naprej naši predpisi.

Radič obsojen. 4. avgusta je bila proglašena obsodba v procesu Stojana Radiča. Sodišče je proglasilo Radiča za krivega izdaje domovine in prestopka proti ustavi ter ga obsodilo na 2 leti in pol prisilnega dela, ki se izpremeni v zapor.

Zveza narodov.

Seja sveta zveze je bila zopet otvorjena 3. avgusta. Svet je sklenil povabiti Zedinjene države, da se udeleže mednarodne prometne konference in odobril načrt mednarodne konference za zdravstvo glede osnovanja mednarodnega urada za higijeno.

Avstrija.

Na krivi poti. V Avstriji je sedaj postavno določen 8 urni delavnik. Določenih je več izjem, kot za poljedelske delavce, za obrtnike na deželi ter za obrtnike na deželi in v manjših mestih in trgih. Ta zakon je naletel pri delavstvu, katero je zahtevalo šesturni delovnik, na hud odpor. Da osemurni delovnik razdrapanih gospodarskih razmer v Avstriji ne bo zboljšal, je razvidno iz opomina, katerega je naslovil celo socijalni demokrat Bretnner na uslužbenec dunajske občine, ki se glasi: „Brezpogojni predpogoj za upeljavo osemurnega delovnika je pridno delo, da se bo v skrajšanem času tudi toliko delalo, da ne bo treba zvišati števila uslužbencev. Na krivi poti je tisti, kateri ni prepričan, da nas iz gospodarske ga poloma reši kaj drugega, nego delo z napotom vseh duševnih in telesnih sil.“ Te besede si naj dobro zapomnijo tudi tisti ljudje v naši Jugoslaviji, kateri bi radi malo ali nič delali, pa veliko zaslužiti.

Rusija—Poljska.

Pogajanja prekinjena. Ko so se sestali poljski in ruski zastopniki v Baranovičih, so Rusi izjavili, da se nočejo pogajati samo o premirju, ampak takoj o miru. Zato so zahtevali, naj se poljski zastopniki vrnejo v Varšavo in si poskrbe pooblastila za mirovna pogajanja. Poljski delegati so se 3. avgusta vrnili v Varšavo. Mirovna pogajanja se bodo vršila v Minsku.

Frontno poročilo. LDU. Moskva, 4. avgusta. Pri prehodu čez Bug smo zaplenili znatno množino vojnega materiala. Naša osrednja armada se bojuje 30 verst severovzhodno od Siedlea. V odseku (Tarnopol napredujemo kljub močnem sovražnem odporu.

Boljševiška strahovlada. Predsednik ruske sovjetske republike je uradno objavil, da znaša celokupno število v Rusiji na smrt obsojenih oseb v dobi od 2. maja do 26. junija t. l. za vsem 600. Od teh jih je bilo zaradi dezertiranja obsojenih na smrt 273 oseb, zaradi revolucionarnih dejanj pa 35 oseb. In takih razmer si želijo naši boljševiki in komunisti!

Angleška bo podpirala Poljsko. LDU. London, 4. avgusta. Londonsko časopisje meni, da angleška vlada, ako sovjetska Rusija ne izpremeni svoje politike, ne bo preostalo nič drugega, kakor da podpira Poljsko z vsemi močmi, s katerimi razpolaga. V tem primeru bi morali Kamienev, Krasin in drugi člani ruskega odposlaništva nemudoma zapustiti Anglijo.

Francija.

Poslaništvo pri Vatikanu. Parlamentarna komisija za zunanje zadeve je vzela na znanje poročilo H. Colrata o ustanovitvi poslaništva pri Vatikanu in se bo predložil tozadevni zakonski načrt parlamentu.

Postava proti dvoboju se pripravlja v Franciji. Parlament bo sklepal o postavi, s katero upajo, da bodo onemogočili dvoboje. Ustanovitvi nameravajo posebno razsodišče, ki se bo pečalo izključno s spori, ki so se dozdaj reševali „viteško“. Kdor bi se ne hotel pokoriti razsodilom razsodišča, se bo kaznoval z zaporom enega meseca do petih let in z denarno globo od 100 do 10.000 frankov. Kaznovani bodo poleg dvobojevalcev tudi sekundanti in povzročitelji dvoboja in časopisi, ki bodo o dvobojih poročali.

Anglija.

namerava predložiti Zvezi narodov pogodbo z Jugoslavijo. Nemčiji dovoli predujem pet milijonov funtov sterlingov. 1. t. m. so se pričele konference za ustanovitev komunistične stranke na Angleškem.

Italija.

LDU. Milan, 4. avgusta. „Avanti“ javlja, da jamči italijanska vlada v dogovoru, sklenjeno med tiransko vlado in Italijo, za neodvisnost Albanije. Po dogovoru bo Italija izpraznila Valono in obdržala samo še otok Saseno. Danes so pričeli Italijani odposiljati svoje čete domov.

Dnevne vesti.

Stojan Protič. Sarajevski katoliški list „Jugoslavija“ piše o njem: „Govori in piše se, da bi bila za Jugoslavijo velika nesreča, gotova propast, ako bi Protič in njegova stranka dobila premoč v državi. Od Jugoslavije bi dobili žalostno Veliko Srbijo, še žalostnejšo Veliko Hrvatsko in Slovenijo, vsled tega bi nastale državljanske vojske in slednjič bi se vsilil tujec nespametnim bratom za krutega gospodarja. Tako govoričenje in pisanje je pri mnogih pristaših pravega narodnega edinstva imelo ta uspeh, da z nekim nezaupanjem gledajo v radikalno stranko in njene šefe... Toda dosedaj nimamo niti ene ga dokaza, da g. Protič res ne bi trpel današnje države, ampak da bi hotel ustvariti Veliko Srbijo v onem pomenu, kakor se navadno misli. Nasprotno, njegovo dosedanje delovanje dokazuje, da on hoče Jugoslavijo, da priznava ravnopravnost Hrvatov, Slovencev s Srbi in da bi v naši državi bilo mnogo več zadovoljnosti, če bi se delalo po njegovi želji... Njegov ozki stik in delo s predstavniki hrvatskega in srbskega naroda je izbil iz njegove glave morebitne predsodke, ako jih je morda imel in čim dalje traja složno delo parlamentarne zajednice, tem jačja bo, upamo, postala ideja pravega narodnega edinstva. Protič je eden zelo redkih ljudi, ki se ne pomišlja povedati kar misli, makar je neprijetno i nasprotnikom i pristašem. To je bilo vzrok, da je prišlo do burje celo v ministrskih sejah. Kakor se protivniki zaradi tega jeze nad g. Protičem, tako se ga boje in — ga respektirajo. Pri nas na Balkanu se zdi tudi negredugače nego kakor dela g. Protič. Da so, dal Bog, mnogi Hrvati in Slovenci tako odločni kakor Protič, ne bi mogli z njimi nekaterniki iz Demokratske zajednice in vsakojakih „neodvisnih“ skupin skoro že dve leti slepomišliti. Želimo, da g. Protič zastavi ves svoj vpliv, da se čim prej odstranijo razne zapreke, ki ovirajo napredek našega troimenskega naroda in notranje konsolidacije Jugoslavije. Naj odločno izvede boj za zmago pravice, pravega bratstva in sloge, če tudi vse vstane proti njemu, on dobi častno mesto v naši novi zgodovini.“

Sokoli in Italijani. Udeleženec čehoslovaškega izleta na Bled nam pripoveduje: Ko so se naši vozili na Blejskem jezeru v čolnu skupno z Francozi, so blejski Sokoli vpili „Dol s Francozi!“ Naši so jim očitali: „Kaj pa laški generali, s katerimi ste sedeli ob priliki sokolskega izleta v Pragi skupaj pri komerzu in se z njimi bratili!“ Sokoli so odgovarjali: „Italijanski generali so že fest, k Vam pa nočejo pridet, ker ste črni!“ Ta izjava je zelo važen dokument, ki spričuje, da je liberalcu-Sokolu zelo všeč tudi prijateljstvo najzagrizenejšega našega sovraga, samo če je neprijatelj — „ta črni“.

Jugoslovanski škofje pri Mahniču. Škofje Jeglič, Šarić in Nyaradi so došli iz Maribora v Varaždinske toplice, da obiščejo škofa Mahniča, ki se tamkaj zdravi.

Poslanec KZ Vesenjaj v Prekmurju. V Dolnji Lendavi se je vršil 4. avgusta kmetski shod, ki se ga je udeležilo do 200 županov in kmetovalcev. Na shodu je govoril poslanec prof. Vesenjaj, ki so ga zborovalci pristrčno pozdravili. Zborovalci so zahtevali, naj se da Prekmurju v narodnem predstavništvu zastopnik, ker je ta važna pokrajina doslej brez zastopstva v parlamentu. Reševalo se je na shodu veliko gospodarskih in drugih važnih vprašanj. Shoda se je vdeležil tudi g. civilni komisar za Prekmurje. Sklenilo se je, da se odpošljejo trije odposlanci k deželni vladi v Ljubljano, da jo opozorijo na najnujšje potrebe Prekmurja.

Regentov obisk v angleških listih. „Morningpost“ prinaša pod naslovom „Alexander the liberator“ (Aleksander Osvoboditelj) zelo simpatično poročilo o regentovem obisku v Zagrebu in v Ljub-

ljani. Z ozirom na ljubljanski sprejem poudarja zlasti skupino beguncev iz zasedenega ozemlja, ki so korakali v izprevodu mimo regenta. Članek je napisal g. Robert Leiter, ki namerava ostati več časa v Sloveniji ter se temeljiteje poučiti o naših razmerah. Obenem z njim se nahaja pri nas tudi njegova soproga in hčerka.

Iz ruskega vjetništva se je vrnil č. g. Vladimir Cepuder, ki je bil ujet že začetkom vojske. Vračal se je iz Sibirije čez Moskvo, Petrograd, Stetin, Prago.

Metropolitansko mesto v Sarajevu. LDU Sarajevo, 4. avgusta. Vsled ostavke metropolita Letića je izpraznjeno metropolitansko mesto v Sarajevu. Do volitve novega metropolita vrši arhijerejske posle vladika Teofan, ki biva tukaj za nekaj časa.

Socijalna demokracija in krivci svetovne vojske. Predsedstvo nemške socijalne demokracije je izročilo mednarodnemu socijalističnemu kongresu spomenico glede krivcev izbruha svetovne vojne. Spomenica se glasi: Velik je bil pogršek nemške socijalne demokracije, ker ni smatrala zveze v Avstro-Ogrsko za veliko vojno nevarnost. Nemška socijalna demokracija ni uvidevala potrebe, da se nadzoruje vodstvo zunanje politike Nemčije. Obtožiti se mora sama sebe, zakaj da ni že poprej pripravljala tla za izbruh revolucije v Nemčiji. Sokrivec je bil tudi imperializem vseh velesil in nesrečna konstelacija istih. Krivci so pa tudi brezvestni mogotci, kateri so bili na krmlu Nemčije in bivše Avstro-Ogrske.“ Drago ceneno priznanje nemške socijalne demokracije, katero si naj prav dobro zapomnijo naši socijalni demokratje in drugi brezverci, ki zatrjujejo, da so bili katoliški duhovniki, katoliška cerkev, v prvi vrsti njen poglavar sv. Oče ter Srbi glavni krivci svetovne vojske!

Komunisti za vojsko. V Berlinu se je zbralo okrog 15.000 članov svetovne mirovne zveze, da se posvetujejo glede vprašanja, kako bi se najuspešneje ohranil svetovni mir in kako bi se narodi zopet med sabo sprijaznili in spravili. Na zborovanje so prišli tudi člani komunistične stranke, kateri so s svojim razgrajanjem razbili shod. Taki so komunisti!

Slovenski učitelj. Povodom 20letnice Slomškove zveze izšla je 7. in 8. številka „Slovenskega učitelja“ v slavnostni obleki. Prvi članek podaja kratko zgodovino Slomškove zveze in njeno 20letno delovanje. Krščanskomisleče štajersko učiteljstvo posebej opozarjamo, da pri „Slovenskem učitelju“ pridno sodeluje in tako skupno z dosedanjimi neumornimi njegovimi sodelniki skrbno in vestno urejvanji vzgojni in stanovski list še bolj povzdigne!

Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani objavlja z ozirom na svoječasno na tem mestu objavljeno obvestilo o preložitvi roka za predložitev preračunov za 1. polletje 1920, da se po naročilu ministrstva za socijalno politiko z dne 24. julija 1920 šteje 8.419 podaljšuje vnovič rok za predložitev preračunov za 1. polletje 1920 radi predstoječe nove le na nedoločen čas. Do izrečnega poziva od strani podpisanega zavoda se torej preračuni za 1. polletje 1920 nimajo predložiti. Zamudne obresti se ne bodo računale radi te zakasnitve.

Na zimski kmetijsko-gospodinjski šoli v Repnjah (pošta Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 15. oktobrom t. l. Šola traja 6 mesecev, od 15. oktobra t. l. do 15. aprila 1921. V zavod se sprejme 12 gojenk z vso potrebno oskrbo. Oskrbovalnina znaša 240 K na mesec v denarju in v živilih pa za cel tečaj 50 kg bele moke, 4 kg masti in 4 kg sladkorja. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 10. septembra t. l. pri vodstvu kmetijsko-gospodinjске šole v Repnjah p. Vodice na Gorenjskem.

Zasebne šole na Holandskem. V holandski zbornici je bil sprejet s 70 proti 3 glasovom predlog, da so zasebne šole enakoveljavne in enakopravne državnim in sicer v pravnem kakor tudi v finančijem oziru. S tem je 40letno prizadevanje ondotnih katoličanov doseglo popolno zmago. Pri nas pa bi liberalna „Učiteljska zaveza“ rada odpravila vse zasebne šole, samo da s tem udari samostanske in verske šole! Toda jugoslovansko krščansko ljudstvo si bo znalo priboriti tudi v tej zadevi zmago, kakor so si jo Holandci!

Vlaki proti Špilju. Od 4. avgusta naprej vozijo proti severu sledeči osebni vlaki: Namesto dosedanjega vlaka 824 (iz Maribora 0.58) vozi vlak 832 iz Maribora ob 3. uri 31 min. Name-

sto dosedanjega vlaka 858 (iz Maribora ob 16. uri 37 min.) vozi vlak 860 odhod iz Maribora 16. uri 37. min. Revizija potnikov in prtljage se ne vrši več v Špilju, temveč v Mariboru.

Velika narodna slavnost se bo vršila dne 8. septembra v Št. Ilju v Slov. gor. ob priliki proslave 10letnice otvoritve in blagoslovitve Slovenskega doma. Naprošeni so Orli in Orlice, godbe in pevski zbori. Iz Maribora bo vozil v Št. Ilj poseben vlak. Še enkrat prosimo p. n. brat-sko društvo, da za isti dan opustijo enake prireditve. — Slavnostni odbor.

Borza, valuta in devize. LDU Dunaj, 4. avg. (Borza). Berlin 449, Curih 29'00; valute: nemške marke 446, leji 420, levi 320, švicarski franki 2875, francoski franki 1300, lire 900, angl. funti 645, dolarji 175, rublji 290; v prostem prometu: Zagreb 244—263, Budimpešta 102—114, Praga 375—395, Varšava in Krakov v poljskih markah 88—100, čehoslovaške krone 376—401, dinarji 975—1025. — LDU Curih, 4. avgusta. (Borza). Devize: Berlin 13, Newyork 603, London 21'78, Pariz 44'30, Milan 30'25, Praga 11, Beograd 30, Zagreb 7'40, Budimpešta 3'25, Varšava 3, Dunaj 3'25, avstrijske žigosane krone 3'30.

Mariborske vesti.

Mestni svet je sklenil v svoji seji dne 8. julija 1920 spremenivši § 4. zakona z dne 26. novembra 1901 dež. zak. za Štajersko št. 86, da mora od sedaj nadalje vsak hišni posestnik, ki si da napeljati vodo iz mestnega vodovoda v hišo, povrniti občini vse stroške, ki jih ima občina z napeljavo na javnem zemljišču. To se javno razglasa v smisla § 76 občinskega reda za mesto Maribor s pripombo, da se lahko vloži proti temu pritožbe tekom 14 dni od dneva razglasitve pri mestnem magistratu v Mariboru (Stavbni urad, Koroška cesta št. 1./II. nadstropje, soba št. 2, ob delavnikih od 8.—14. ure). Vladni komisar: dr. Leskovar, s. r.

V imenu vseh koroških Slovencev, ki so prihiteli na orlovski tabor v Maribor, izrekamo najiskrenejšo zahvalo poslancu g. Vesenjaku za njegov prisrčen sprejem dne 1. avgusta zjutraj pri posebnem vlaku na glavnem kolodvoru. Iz besed pozdrava smo spoznali, da nismo prišli na tuja tla, ampak med svoje vrle slovenske, štajerske brate in sestre, katerih srca čutijo z nami. Obenem smo prav do dobra spoznali ljubezni liberalne stranke, katero si bomo prav dobro zapomnili. Povemo z vso odločnostjo, da seme, ki ga hočejo zasejati po naši Koroški, ne bode obrodilo v prihodnosti veliko sadu in mi bomo gledali, da smeti, katere so dosedaj nasejali, požanjemo in vržemo v peč, ker zavedni slovenski Korošci ne ljubimo samo svojega maternega jezika, ampak nam je tudi naše versko prepričanje sveto. — Zavedne slovenske koroške mladence v Mariboru.

Mariborska pukovska okružna komanda se je dne 4. avgusta preselila iz meljske v dravsko vojašnico, šte. tel. 10.

Naša se je na taborišču na Teznu večja svota denarja. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najdeno. V zadnjem času so se našli v Mariboru sledeči predmeti, kateri se lahko dvignejo pri tukajšnjem policijskem komisarijatu in sicer le proti dokazom, da je v resnici lastnik zgubljenega oz. najdenega predmeta: 1 zabojček z obleko, kateri je bil pozabljen v gostilni. 1 moška površna suknja, katera je bila v vlaku pozabljena. Večji znesek denarja brez denarnice. 1 zlata broša, 1 srebrna broša. 1 zlata vrednostna ročna ura. 1 zlata vrednostna zapestnica. Večje število brošur z naslovom „Slovenci“ od dr. Janeza Ev. Krek. 1 zaboj nežigosanega denarja in sicer ena in dve kronski bankovci.

Primarij dr. Mirko Černič ne ordinira do 25. avgusta.

Orlovski tabor v Mariboru. Kdor še ima za Orlovski tabor kake račune, naj jih predloži najpozneje do 12. t. m. pripravljalnemu odboru v Mariboru v poravnavo.

Organizacija vojaških invalidov, vdov in sirot v Mariboru in okolici, priredi občni shod v nedeljo, dne 8. avgusta 1920 v gostilni pri „Rdečem ježu“ v Mariboru, Vetrinjska ulica ob 9. uri predpoldne.

Pristaši! Širite naše liste!

Mariborska eskomptna banka v Mariboru, Tesetthofova ulica št. 11.

Telefon št. 16.

Podružnica: MURSKA SOBOTA.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Izdaje: Čeka nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjume: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Mala naznanila.

Razna:

512 **URE**
vsake vrste
sesprejmejo
v popravilo.
Zaloga ur
zlatnine in srebrnine. Cene
zmerne. Postrežba točna.
IAN IGNACIJ, MARIBOR
GRAJSKI TRG v gradu (Burg).

Perilo za sušenje sprejema
Marija Ritonja v
Aleksandrovi cesti 6, na vrtu,
Maribor.

POZOR!

Ker že sedaj prihajajo pri-
tožbe, da razni brezvestni
elementi plenijo v vinogra-
dih, sadonosnikih, njivah itd.
postavil je podpisani urad
čuvaje, kateri imajo nalog,
da vsako osebo, ki se zasaci
pri tatvini grozdja, sadja,
poljskih pridelkov itd. pri-
mejo. Obč. urad bode take
zločince nastrožje kaznoval.
Istočasno se opozarja, da je
kopanje v Pesnici, za stran-
ke strogo zabranjeno.

Obč. urad Lattersberg.

Slovo!

Vsem gospodom slovenskim
orožnikom in financirjem, ki
so zapustili Špilje, izrekamo
bolestni „na veselo svidenje“
— tibi častilci.

Prodaja se

Dva konja, eden rume-
ni, drugi črni, stara 7 do 9 let,
sposobna za vsako vožnjo, 163 cm
visoka; lep glasovir, dobro ohran-
jen, mesaraki voz natur, štedil-
nik s patent ploščo se prodaja
v Smetanovi ulici 59, Maribor. 622

**MILO, KAVA,
SLADKOR**
v kockah 533
po znižani ceni pri
Ignac Tischler, Maribor
Aleksandrova cesta 19

Hidralična stiskalnica
v 800 l na proci Rajh, Bistrica
pri Mariboru. 637

NAJUGODNEJŠA PRILIKA ZA NAKUP

manufaktur- nudi se vsa-
nega blaga po zelo znižanih cenah kemu, kateri
se hoče prepričati, pri tvrdki

RUDOLF NIEFERGAL
MARIBOR

poleg cerkve sv. Alojzija, Koroška cesta št. 1.

Hiša dvonadstropna na voglu
sežidano za gostilno,
drugo hišo, pripravno za pekarno
na prometnem prostoru v Mari-
boru se prodaja v Smetanovi ulici
59, v Mariboru. 621

Mala hiša s lepim
vrtom, spo-
sobna za vsako obrt, je po ceni
na prodaj. Vpraša se v Dravski
ulici št. 15, Maribor. 634

Hiša primerna za vsako trgo-
vino ali obrt na prodaj
Tržaška cesta št. 16—20, vrata 1,
Maribor. 638

Prodajam večje posestvo v
rodovitnem kraju
v Uljanku v Slavoniji, 3 ure od-
daljeno od Kopališča Daruvar, se-
stoji iz velike hiše, v kateri lah-
ko stanujejo 3 obitelji, velika klet,
2 velika hleva, shramba za žito,
3 svinjski hlevi, lep sadonosnik,
42 oralov orane zemlje, 5 oralov
travnikov I. razreda, 10 oralov le-
pega bukovega in kostanjevega
gozda, lastnik ima razvezen tega še
21 oralov rodovitnega travnika,
proda se z živino in z vsem in-
ventarjem vred. V mestu se na-
haja občina, pošta, rim. kat. cer-
kev, velika patna mlekarina, vsak
ponedeljek tedenski sejem, najso-
vitejši v okolici, 6 km oddaljeno
od kolodvora. Kupce obrne na
Stjepana Cajberta, trgovina Antu-
novac, Slavonija. 641

Prodaja se hiša na naj-
prometnejšem
prostoru v Mariboru. Hiša stoji
na voglu in ima najlepšo trgovsko
prihodnost. Pojsenila v trgovini
čevljev na Glavnem trgu, pod
„Veliko kavarano“. 619

PREKAJEVALNICA

Prva jugoslovanska pre-
kajevalnica klobas in
tvornica salam, prodajalna:

MARIBOR, Gosposka ul. 29

M. PöschVsaki dan sveža kuhana
gnjat in narezki. 620

TRGOVCI POZOR!

Imam na prodaj police (šte-
laže) močne, še celo nove in
sicer: 1 komad 2 m dolg in
3 1/2 m visok, 50 cm globok,
2 komada 4 m dolg in 3 1/2 m
visok, 50 cm globok zgornje
tri police so spredaj š s špami,
na krogeljah, za potegniti (Flü-
gel auf Kugellager), 1 komad
1'10 m dolg z 42 komadi pre-
dalčkov z ročaji.

Cena po dogovoru. Na ogled
pri Alojziju Lentz v Ljutomeru.

630

Službe:

Hlapec in dekla se takoj
sprejmeta v službo.
Ivan Zaf, Pobrežje pri Mariboru.
628

Pridnega šoferja

išče okrajno glavarstvo Maribor.

617

Slovenci širite „STRAZO“

Iščem učenko za trgovino
mešanega blaga, uč-
na doba 2 leti, staovanje in hrana
v hiši, starost od 15—20 let, na-
stop po dogovoru. Franjo Kiria,
trgovca, Voj. Križ, Hrvatsko. 639

Mlad urarski po- močnik

želi službe. Naslov v upravnistvu
lista. 631

Za 15 letno deklico
se išče
služba pri kakoli kmetiji.
Poudbe na E. Z. 7. poštno ležeče
Selica ob Dravi. 655

Tri viničarske dru-
žine
s 4—5 delavskimi močmi sprejme
oskrbnistvo grofa Pachta, Zgornja
Sv. Kungota. 636

AKO
Kimate kaj za
predati?
Khočete kaj
kupiti?
Oiščete službo?
Inserirajte v naših listih
in uspeh je gotov!

Dober glasovir,

z roko izrezljano, starinarsko ku-
kavično uro, razne starine, možko
zlatu uro, srebrne ure, uro zape-
stnice, uro na nihala, ovrata ve-
rižica iz prstnih biserov, razno
lepotežje, srebrne žlice, srebrno
desert orodje, srebrno frizir gar-
nituro, srebrno cigaretno tobačnico,
britev, torbica za akte, perspektiv,
mikroskop, gramofon, lepe perzijs-
ke preproge, srbske preproge,
razne zastave, karnise, lepe podobe,
zbrušeno zrcalo, lepo srebrno sve-
tilko (ampel), svetilnike, vaze,
kavin servis, kozarce, tenis-des-
kico, ustrojeno kačjo kožo in ra-
no drugo prodaja Schmidt, Mari-
bor, Koroška cesta 18/L. 619

30—50 izurjenim drvarjem

se nudi trajno delo v Bosni. Dober zaslužek pri akordnem
delu, hrana, obleka in obutev po znižani ceni. Potrebno
orodje mora prinesiti vsak sabo. Zglasiti se je osebno
ali pisмено najkasneje do 15. avgusta 1920 pri

Državni posredovalnici za delo, podruž. Maribor,
STOLNA ULICA 4. 642

POZOR! POZOR!

K. Worsche, Maribor
Gospodsk. ulica 10.

Veletrgovina z manufakturnim blagom.

Priporeča svojo bogato zalogo po
jako znižanih cenah.

KORUZA zdrava s 2 do
5 odst. poceni
360 K za 100 kg postavno vagon
nudi več vagonov
Mil. M. Pejič, Gospoglinci,
Bačka.

LINOTIPISTA

izurjenega išče Katoliška tiskarna
v Chicagu. Tedenska plača 40 dol.
Kdor se zanima za to službo, dob-
va pojasnila pri g. L. Zakrajšek, ki
se sedaj mudi v Ljubljani, Hilserjeva ul. 10

Znižane cene!

Čevlje
dokolenice
perilo

obleke, potne košare, tržne torbice,
razno galanterijsko blago dobite
najceneje **Jakobu Lah**
pri
Maribor, Glavni trg 2. 595

SPOSOBNEGA DRUŽNIKA Z VEČJO GLAVNICO išče

konc. trgovska agentura in komisija ter trgovina z
lesom v Mariboru.

Prevzame tudi zastopstvo večjih tvrdk.

Cenjene ponudbe se naj vpošljejo pod „Drug in zastopstvo“ na
JADRAN, anončnoekspedicijo, MARIBOR,
GOSPOSKA ULICA 44. 632

?? KDOR ??

želi
kupiti **MANUFAKTURNO BLAGO** in sicer
tkanine (štote) za moške in ženske obleke in kostume, bombazast in laneno blago za obleke,
predpasnike in vse vrste perilo, naj se z popolnim zaupanjem obrne na manufakturno trgovino

Feliks Skrabl, Maribor
Gospodsk. ulica 11.

Cene umevane brez nakupnega siljenja.

BRATA VOŠNJAK PTUJ, SLOVENIJA

Kruponi za gonilne jermene
Usnje za šivanje jermenov
Likanece (usnje za konjsko
opravo), podplati, razno
usnje, ovčine za podlago

Črne in rujave kozine
Prvovrstni črni in rujavi
box-calf
Prvovrstni črni ševró
Čevlji, polčevlji in sandale

Razne čevljiarske potrebščine